

Comunicat de presă

Romii între Franța, Comisia Europeană și România

București, 06.09.2010

De ce a încălcat Guvernul francez legislația europeană ?

Conform pozițiilor oficiale exprimate de către reprezentanții statului francez, din rațiuni de ordine publică, situație ilegală și sarcină excesivă asupra sistemului de asistență socială, Franța a început în ultima lună demolarea taberelor ilegale ale romilor și a trimis înapoi în propria țară 977 de romi, în special spre România¹, prin ceea ce Franța, dar și Guvernul Român numesc « întoarceri voluntare », iar Centrul de Resurse Juridice (CRJ) numește « expulzări colective ». Pentru a se asigura că romii nu se vor întoarce în Franța și vor cere din nou cei 300 de euro pe care autoritățile franceze îi numesc « ajutor umanitar » iar CRJ îi numește « mită forțată pentru a renunța la propriile drepturi », romii trimiși în România, conform declarațiilor Ministrului de Interne francez², vor fi amprentați.

Conform *Directivei 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora* :

- pentru ca unui cetățean european să-i fie restricționată libertatea de circulație și ședere pe teritoriul unui stat membru UE din rațiuni de ordine publică, persoana în cauză trebuie să reprezinte o amenințare reală, prezentă și suficient de gravă la adresa unui interes fundamental al societății, iar considerații de prevenție generală nu pot fi luate în considerare. (Art. 27, 2)
- o decizie de expulzare, care trebuie să se bazeze strict pe comportamentul individual al persoanei în cauză, trebuie notificată acesteia alături de informarea asupra căilor de atac și a instanței competente. Doar în cazuri extreme, părăsirea teritoriului poate fi impusă într-o perioadă mai scurtă de 30 de zile. (Art 30)
- recurgerea la sistemul de asistență socială al statului membru gazdă nu poate determina în mod automat expulzarea. (Art. 14, 3)
- o măsură de expulzare nu poate fi adoptată dacă persoana în cauză poate dovedi că este în căutarea unui loc de muncă și că are șanse reale de a fi angajată. (Art. 14, 4, b)

Referitor la amprentarea cetățenilor europeni aceasta încalcă *Directiva 2000/43/CE cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică*. Parlamentul European califică acest tip de măsură în *Rezoluția din 10 iulie 2008 cu privire la referendumul romilor în baza etniei din Italia* drept « un act de discriminare directă în baza rasei și a originii etnice, interzise prin Art. 14 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și, mai mult decât atât, un act de discriminare între cetățenii europeni de origine romă și alți cetățeni care nu sunt presupuși a se supune unor astfel de proceduri ».

Ce face Comisia Europeană?

Remarcăm faptul că i-a luat Comisiei Europene, gardianul tratatelor și al legislației europene (Cf. Art. 258 al Tratatului consolidat al UE) o lună ca să reacționeze la măsurile Franței în flagrantă contradicție cu directivele europene, mai precis, să înceapă a analiza dacă acțiunile Franței respectă, “pe de-a întregul”, legislația

¹ Ministère de L'intérieur de L'Outre Mer et des Collectivités Territoriales, Conférence de presse sur la mise en oeuvre des mesures d'évacuation des campements illicites Intervention de M. Brice HORTEFEUX, ministre de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales - Hôtel de Beauvau, disponibil la :

http://www.interieur.gouv.fr/sections/le_ministre/interventions/conf-presse-campements-illicites/view (02.09.2010)

² RTL, Brice Hortefeux : « Il y aura deux démantèlements par semaine en province Le ministre de l'intérieur répondait aux questions de Philippe Corbé », 29.07.2010, disponibil la : <http://www.rtl.fr/fiche/5946387901/brice-hortefeux-il-y-aura-deux-demanterements-par-semaine-en-province.html>

europeană. În declarația sa din 25 august 2010³, Doamna Comisar Viviane Reding, Vice-presedinta Comisiei și Comisar pe Justiție, Drepturi Fundamentale și Cetățenie, consideră că “avem nevoie, în mod particular, să abordăm cauzele primare care-i determină pe romi să-și abandoneze casele și să se miște peste granițe”. Ne întrebăm de când anume este Comisia interesată de ce anume cetățenii europeni își exercită dreptul la cetățenie europeană. Din câte știam, ideea libertății de mișcare și de căutare a destinului și-a oportunității acolo unde acestea există în spațiul european, a stat la baza dezvoltării economice a multor state care astăzi sunt printre cele mai dezvoltate din Uniune.

De asemenea doamna comisar Reding oferă oficiile Comisiei ca intermediar între state într-o eventuală discuție asupra situației romilor în Europa. Din nou, ne întrebăm de când anume Comisia a devenit, în interpretarea doamnei Reding, un actor fără responsabilități și autoritate în edificiul instituțional european, atunci când vine vorba despre populația romă cu cetățenie est-europeană.

Ce anume face statul român ?

Atitudinea Franței la adresa cetățenilor români și implicit a României este una ofensatoare. Întrebări retorice de tipul “Ar trebui ca Franța să primească toată mizeria lumii?”⁴ în contextul discuției despre romii români nu reprezintă doar o pată pe drapelul francez, ci mai ales o ofensă fără precedent la adresa statului român.

Până în prezent însă, reprezentanții statului român, ai Ministerului Afacerilor Externe cu precădere, nu au condamnat ferm acțiunile Franței. Declarații de intenție, cu aplicare viitoare, conform cărora România nu va accepta discriminarea și încălcarea drepturilor cetățenilor români nu sunt acceptabile atunci când încălcarea s-a produs deja.

Argumente înaintate de către un reprezentant al Guvernului României, presupuse în interesul României, conform cărora «faptul că niciunul dintre cei 500 de repatriați de până acum nu a avut cazier în România sau în Franța, înseamnă că – plecând de la discursul securitar al părții franceze – de fapt aceste îndepărtări de pe teritoriul francez se fac sub suspiciunea de comitere în viitor a unor infracțiuni, deci cu încălcarea prezumției de nevinovăție»,⁵ sugerează mai degrabă o încercare de apărare a intereselor Franței în chestiune, decât ale României. Dincolo de faptul că, în exemplul descris, prezumția de nevinovăție este greșit invocată, neexistând un caz, ci o măsură abuzivă în afara vreunei proceduri legale pe o motivație rasistă, înțelegem din acest argument că, dacă persoanele repatriate ar fi avut condamnări anterioare, repatrierea ar fi putut fi justificată. Nu ne putem explica altfel faptul că reprezentantul Guvernului României nu știe că Directiva 38 prevede că măsurile luate din rațiuni de ordine publică nu pot fi justificate de condamnări anterioare în sine (Art 27, 2) și prin urmare, nu invocă acest lucru în interesul României. De asemenea, o solicitare adresată Comisiei Europene de către reprezentantul Guvernului României de a investiga dacă măsurile franceze sunt în conformitate cu legislația europeană venită la câteva zile după ce Comisia anunțase deja că va demara această acțiune de verificare, pune din nou, statul român, în ridicol, arătând lipsa de informare pe subiect.

Mai mult decât atât, autoritățile statului român cooperează cu cele ale statului francez pentru «repatrierea voluntară a romilor» și par a fi mai degrabă preocupate ca relația bilaterală româno-franceză să nu fie în niciun fel deteriorată⁶, decât să apere onoarea României apărând cetățenii români deveniți, din cetățeni europeni, migrantși pentru statul francez, dar se pare, și pentru statul român, și expulzați fără drept de apel.

Pentru informații suplimentare : Delia Niță, Manager Program Antidiscriminare, Centrul de Resurse Juridice, +40 729 120 383 ; +40 728 033 480 ;

³ Rapid Press Release: *Statement by Viviane Reding, Vice-president of the European Commission and EU Commissioner for Justice, Fundamental Rights and Citizenship on the Roma Situation in Europe*, 25.08.2010, disponibil la: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/10/384&type=HTML> (02.09.2010)

⁴ Idem 1

⁵ Mediafax.ro, *Aurescu după întâlnirea de la CE despre romi: Nu vom tolera ca cetățenii români să fie discriminați*, 31.08.2010, disponibil la: <http://www.mediafax.ro/politic/aurescu-dupa-intalnirea-de-la-ce-despre-romi-nu-vom-tolera-ca-cetatenii-romani-sa-fie-discriminati-7070131/> (02.09.2010)

⁶ Vezi TVR1, Ediție specială, 30.08.2010, invitat, Ministrul Afacerilor Externe, domnul Teodor Baconschi, disponibil la: <http://www2.tvr.ro/webcast/WebPlayer2.php?file=rtmp://perthro.tvr.ro/rec/DATA-2010-08-30-20-51.flv&name=Editie%20speciala>